

Ăn Tết Ta.

Hoa Vương

Thuở nhỏ, đối với tôi ba ngày Tết là ba ngày thần tiên của tuổi thơ, ba ngày tuyệt vời nhất trong 365 ngày của một năm. Tôi vẫn nhớ như in, cứ mỗi dịp Tết là tôi được má tôi may cho ba bộ đồ bộ mới với đủ ba sắc màu: vàng chanh, xanh da trời và hồng phấn. Má tôi chọn vải và đích thân may cả ba bộ đồ kiểu rất ư là đẹp. Sau đó trên mỗi cái áo, Di Bày tôi tần mẩn tỉ mỉ thêu lên trước ngực áo mấy nhánh bông mai nhỏ nhỏ dễ thương.

Ngoài có quần áo mới tinh diện trong ba ngày Tết, con nít chúng tôi còn được bội tiền lì xì Tết nữa! Những tờ tiền giấy thơm phức mới tinh của bạc Nhà Nước phát ra trong dịp Tết Nguyên Đán. Bọn nhỏ tôi cảm thấy nhẹ nhõm như bay lên mây khi không còn phải bận bịu lo làm bài tập. Chúng tôi mặc sức chơi Tết cả 3 ngày vô cùng "thoả chí bình sanh"

Ăn Tết, đối với bọn con nít chúng tôi thì sự thực là không cần ăn lắm mà chỉ cần chơi thôi! Chơi Tết, con nít chúng tôi chỉ cần được người lớn cho tiền lì xì và được đánh bài thỏa sức là đã no rồi! Chuyện ăn uống là thứ yếu, đôi khi còn thấy phiền hà nữa. Vì khi đang chơi mãi mê mà bị nhắc nhở ngừng lại cuộc chơi để đi ăn cơm, thấy mất hứng! bực bội hà!

Ngày Tết, người lớn kiêng cử la rầy to tiếng. Ba má tôi dễ chịu hẳn ra trong ba ngày Tết. Ba má cho phép tụi tôi chơi giờn líp ba ga, không la một tiếng nào cả. Chúng tôi mặc sức mở sòng bạc công khai mà không bị ăn đòn. Tiền lì xì đem chơi đánh bài thì rất ư là tự tin. Dẫu có thua cũng không sao! vì thế nào cũng có bà con đến nhà thăm ba má tôi, chúng tôi lại sẽ có tiền lì xì nữa. Có đến 3 ngày Tết lặn mà!

Tết Nguyên Đán, đối với người lớn thì vô cùng phiền nải, lo rầu lắm! Thuở ấy, tôi nào có biết ba má tôi đã phải bạc đầu, mệt đứt hơi khi phải lo toan sắm sửa trong nhà, chuẩn bị cho ba ngày Tết thiêng liêng, ngày khai Xuân đầu tiên của năm mới Âm lịch. Ba má tôi ngoài việc lo may sắm quần áo mới cho bầy con bầy đứa, còn phải phải lo sửa sang, dọn dẹp khắp nhà cửa. Nào là lo lau chùi ba bộ lư hương, chân đèn bằng đồng ở ba Bàn Thờ lớn, nào là mua hoa quả chưng cả chục bàn thờ lớn nhỏ. Rồi nấu nướng để cúng Tất Niên, cúng rước Ông Bà đêm Giao Thừa. Và trong suốt ba bữa Tết, ngày nào cũng có cúng cơm để mời Ông Bà trên bàn thờ về ăn với con cháu trong nhà.

Má tôi làm củ kiệu, gói bánh Tết mấy chục đòn treo lủng lẳng ở sân thiên tỉnh. Mua dưa hấu chất đầy trên 2 bộ ngựa gỗ. Nấu một nồi thịt kho hột vịt thiệt bự ăn để ăn trong suốt ba ngày Tết. Nấu lẩu cù lao trong đó có thập vật các loại rau củ, thịt, da heo chiên phồng, chả tôm, mực ... Còn có nồi canh xà bần ngon tuyệt cú mèo. Nồi xà bần là gồm đủ thứ các món như lẩu cù lao, đồ xào thịt bò rau cần, xào bông hẹ, thịt kho ... sau khi dọn cúng và ăn xong. Các món thức ăn còn lại trên được đổ chung hầm bà lẳng lại. Sau đó đem kho với lửa riu riu cho sặc lại. Vớt bọt kỹ càng, nêm nếm cho vừa ăn.

Đặc biệt má tôi làm patê dồn trong bong bóng heo cực kỳ ngon để ăn với bánh mì. Và có cả món thịt khìa, gồm lười heo, bao tử, ruột heo ướp ngũ vị hương, khìa với nước dừa xiêm cho nước dừa sặc sệt lại, ngả qua màu cánh gián. Món này ngon đáo để. Má tôi còn làm bánh gan, bông lan, bánh xôi vị, bánh quai vạt... Mứt thì má tôi làm đủ thứ mứt như mứt cà tô mát, mứt gừng, mứt dừa, mứt dứa... Má tôi làm vô số món ăn như vậy, cũng nhờ bên cạnh má tôi có mấy chị giúp việc nhà, và mấy chị thợ uốn tóc cũng thích vô bếp, vừa phụ giúp má tôi việc lật vật vừa nhân thể má tôi truyền dạy nghề nữ công gia chánh luôn.

Quả thật, hồi đó tôi vô tư lắm. Tôi nào có biết ba má tôi cực nhọc cỡ nào để cả nhà có cái Tết sung túc, vui chơi thoải mái, ăn uống thỏa thuê trong ba ngày Tết cổ truyền như vậy đâu nà! Tôi còn nhớ, hồi ông Nội tôi còn sống, sáng sớm Mồng 1 Tết, người đầu tiên mở hàng lì xì là ông Nội tôi. Ba má tôi đã tập cho chúng tôi quen thành lệ rồi. Sáng Mồng 1, phải thức dậy sớm, thay đồ mới, đến phòng thờ. Ông Nội tôi đã ngồi sẵn ở bộ trường kỷ. Tụi tôi phải lạy bàn thờ Phật Bà Quan Âm 3 lạy, và bàn thờ Ông Bà 4 lạy xong, thì xoay qua chỗ ông Nội ngồi, chúng tôi cũng phải lạy ông Nội 2 lạy. Phải khoanh tay kính cẩn chúc ông Nội sống lâu trăm tuổi. Ông tôi đã chuẩn bị phong bao màu đỏ đã có bỏ sẵn tiền bên trong. Ông Nội thưởng cho mỗi đứa 1 bao lì xì và vỗ đầu chúc học giỏi và ngoan. Đứa nào cũng y vậy. Kế tiếp là ba má tôi cũng phát bao lì xì cho tụi tôi luôn thể.

Làm xong nghi thức đầu Năm , chúng tôi được tha hồ đi chơi Tết. Thường chương trình hưởng Tết của chúng tôi như sau: Sáng mùng 1 Tết, sau khi được ông Nội và ba má tôi lì xì thì cả nhà chất lên 2 chiếc xe lôi qua bên Bãi Xào thăm bà Ngoại và cậu mợ Ba. Má tôi thấp nhang bàn thờ Cửu Huyền. Con nít tụi tôi được nhận lì xì của ngoại và của cậu mợ Ba. Sáng Mùng 2, thì đi xuống xuống ngõ Đầu Doi thăm cậu mợ Sáu, cũng lạy bàn thờ Ông Bà, và được cậu mợ lì xì tiền mới. Thiệt là khoái trong bụng gì đâu à! Thời gian còn lại, chúng tôi ở nhà vui chơi Tết thả ga.

Đây mới là khoảnh khắc thú vị. Phải nói ba ngày Tết, đối với bọn con nít chúng tôi là ba ngày thần tiên và chúng tôi được sống như trên thiên đường của con nít. Bây giờ nếp sống mới có bày thêm ngày Tết Thiếu nhi 1/6. Dẫu có được tổ chức xom tụ rình rang cỡ nào, tôi thấy cũng không sao bằng một góc của ngày Tết Nguyên Đán thuở xưa của chúng tôi .

Trong ba ngày Tết thiêng liêng này, ai cũng kiêng cử không được làm bể chén đĩa ly tách, không quét rác trong nhà, và quan trọng hơn hết không được to tiếng rầy la cãi cọ. Trời ơi ! thiệt là sung sướng ở cái mục kiêng cử số 3, không được rầy la to tiếng. Do vậy, những trò đánh bài thường bị nghiêm cấm trong ngày thường, thì ba ngày Tết, chúng tôi được mở sòng bài công khai mà không bị người lớn đánh đòn. Thậm chí người lớn cũng tham gia chơi bài nữa.

Các sòng bạc của nhà tôi, trong dịp Tết rất phong phú đa dạng cho từng lứa tuổi.

- Chơi bài Tứ sắc thì có mấy dì, mấy mợ, mấy thím trung thành với bốn ông Tướng. Bốn bà ngồi bốn góc. Bà nào, trên tay cũng cầm các lá bài đủ 4 màu: xanh vàng trắng đỏ. Các lá bài được xòe trên tay như thể xòe cây quạt giấy nhỏ xíu. Thấy hay hay làm sao! Tôi ngồi châu rìa xem, xem riết rồi tôi cũng ghiền, và cũng mài mò tập xòe lá bài tứ sắc thành cây quạt và cũng biết cách đánh tứ sắc nhuần nhuyễn luôn.

- Chơi Lô tô thì có các chị thợ uốn tóc và các chị giúp việc nhà. Các chị làm thành một nhóm nhỏ. Tiếng gọi số lô tô rôm rả . Lâu lâu nghe một chị reo lên vui mừng " Kinh" một tiếng, là mấy chị khác lại kêu lên "Ồ", mà cái giọng buồn hiu vì thua trận.

- Còn con nít tụi tôi thì nhộn hơn hết. Chúng tôi thay đổi trò chơi liên tù tỳ, khi thì đánh bài, khi thì đánh cờ . Chơi đánh bài thì có chơi Cào Dừa, kéo Xi Dách, binh Xập Xám, đánh Cách Tê... Kiểu bài nào cũng hào hứng gây cần hồi hộp vì là chơi bài ăn tiền thiệt. Tiền lì xì mới tinh đó!

Đứa nào xui, thua hết tiền, thì dạt ra ngồi châu rìa. Ngồi châu rìa nhưng con mắt thì nhìn ra phía cửa nhà, cái bụng thì trông mong có khách hay bà con xa đến nhà thăm ba má tôi, để được cho tiền lì xì mới, đặn mà nhập cuộc tiếp. Có đứa thì cái mặt chai lỳ hơn, thua hết tiền thì mượn đỡ tiền anh em chơi tiếp để gỡ gạc. Nhà tôi có thằng em trai Út hay dờ trò ăn vạ. Ăn bài thì cái mặt nó hơn hờ, chừng khi bị thua hết tiền, cái mặt nó méo xẹo, ngồi khóc ngon lành. Mấy đứa lớn sợ nó khóc ồn ào quá, ba má tôi bắt dẹp sòng bài. Nên mau mau gom tiền trả lại thằng nhỏ, để nó có tiền chơi tiếp, hết khóc ỉ ôi xui xẻo!

Chúng tôi chơi đánh bài chán thì đổi qua chơi đánh cờ. Nào là chơi cờ Cá Ngựa, cờ Nhảy, cờ Thú, cờ Bầu Cua Cá Cọp, cờ Tỷ Phú. Thậm chí cờ Tướng cũng chơi luôn. Nhưng chơi cờ Tướng thì chỉ có hai đấu sĩ đấu trí thôi, còn mấy tên khác thì chỉ châu rìa xem. Nên món cờ Tướng này hay bị tẩy chay trong dịp Tết. Riêng tôi thì mê cờ Tướng dữ lắm! Mấy món bài khác, tôi cũng mê luôn như Cào dừa, kéo Xi dách, đánh Cách tê, tôi đều thích cả .Tôi chỉ không biết binh Xập Xám hà!

Mà nghĩ cũng lạ ghê ! học hành đối với con nít thì rất khó nuốt. Nhưng khi học chơi cờ bạc thì thấy dễ ẹt. Con nít như tôi học phép tính cộng lệ lắm khi chơi kéo bài Xi dách hay đánh bài Cào. Tụi tôi làm tính cộng nhanh vô cùng. Đặc biệt cái chữ Tàu giống chữ ông thầy Pháp vẽ bùa. Dẫu không biết một chữ nhất một là gì! Nhưng khi xem đánh cờ tướng, tôi cũng học chữ Tàu lệ lắm! Nhìn mấy quân cờ bằng gỗ tròn, hai mặt có chạm chữ Tàu xanh xanh đỏ đỏ, tôi nhìn là biết chữ gì liền.Tôi đọc được chữ Tàu nhờ ghiền môn cờ Tướng này. Tôi biết chữ Tốt là con chót thí qua sông. Chữ Mã là con ngựa nhảy xéo hai nước. Chữ Pháo là đại bác bắn cách đầu tầm xa. Chữ Xe là chiếc xe tăng diệt địch thủ trên một đường thẳng. Chữ Tượng là con voi và chữ Sĩ là quân sĩ, chỉ chuyên nhiệm vụ phò tá, bảo vệ ông Tướng nằm chính giữa khung hoàng thành.

Ba tôi hay nhắc nhở: "**Cờ bạc là bác thàng bản**" nên dẫu tôi mê cờ với mê bạc lắm nhưng chỉ dám chơi vồn vện trong ba ngày Tết thôi. Bình thường ba tôi mà thấy bộ bài cào hay bộ bài tứ sắc là ba tôi tịch thu ngay. Riêng các bộ cờ thì ba tôi chấp nhận cho chơi ngày chủ nhật thôi. Nhờ vậy món cờ Tướng tôi vẫn được dợt

thường xuyên. Lâu lâu tôi hay xách bộ cờ Tướng qua nhà nhỏ bạn thân. Hai đứa châu đầu đầu cờ Tướng thú vị lắm.

Ôi mấy chục năm trôi qua! Cái không khí thiêng liêng và hương vị ngọt ngào của ba ngày Tết cổ truyền, tôi đã đánh mất hẳn, từ khi tôi lập gia đình và bây giờ đã có đến bốn đứa cháu nội và ngoại. Suốt gần 50 năm phải bận rộn với công ăn việc làm, bận bịu chăm sóc gia đình nhỏ, lo cơm áo gạo tiền phát mệt. Tết nào cũng vậy, cả nhà tôi phải chật vật, trăn mình chịu khổ ải trên con tàu Thống Nhất cũ kỹ để về Nha Trang. Phải ăn Tết lạ lẫm ở quê nội của các con, tôi buồn vô cùng.

Tôi đã phải trải qua bao cái Tết xa quê. Rất nhớ nhà, nhớ cha mẹ, nhớ anh chị em thuở nhỏ. Tôi đã đánh mất tất cả những ngày thần tiên của tuổi thơ, được vui hưởng không khí ấm cúng đầy tiếng cười trong ba ngày Tết ở quê hương trong hơn nửa đời người.

Hoa Vương